

Študijná cesta do Holandska

3.6.2026 - | BROZ ochranárske združenie

V apríli 2026 časť nášho tímu zavítala do Holandska na trojdňovú študijnú cestu, ktorá nás zaviedla za partnermi, odborníkmi a projektami, od ktorých sme si odniesli množstvo podnetov a inšpirácie do ďalšej práce.

Breda:

Prvá zastávka nás zaviedla na Breda University of Applied Sciences, kde sme študentom predstavili BROZ, niektoré z našich projektov a väčšinu prednášky sme venovali téme vodných revitalizácií. Práve obnova vodných biotopov je jednou z kľúčových aktivít, ktoré plánujeme realizovať aj v rámci projektu LIFE Resistance. Vždy nás teší, keď môžeme priblížiť našu prácu mladým ľuďom, ktorí budú jedného dňa pracovať pre prírodu.

V Nijmegene sme dopoludnia navštívili organizáciu RAVON, ktorá má dlhoročné skúsenosti s metódou eDNA monitoringu. Ide o relatívne novú, no mimoriadne zaujímavú metódu, ktorú využívame aj my pri sledovaní fauny na revitalizovaných plochách v rámci projektu, či už po obnove pastvy alebo revitalizácii mokradí. Diskusia s odborníkom na eDNA z organizácie RAVON nám priniesla cenné porovnanie prístupov a inšpiráciu pre ďalšie pokračovanie monitoringu.

Večer sme strávili s tímom projektu LIFE Resilias. Resilias sa zameriava na elimináciu invázných druhov rastlín, pričom jedným zo spoločných druhov, ktorému sa venujeme aj my, je *Fallopia* sp.. Diskutovali sme o rôznych prístupoch k eliminácii týchto druhov, v projekte Resilias napríklad namiesto chemických metód vysádzajú pôvodné druhy rastlín, ktoré postupne prerastajú invázne porasty. Na niektorých plochách sa táto metóda už preukázala ako úspešná, čo je skvelá správa.

Border Meuse:

Posledný deň patril celodennej terénnej exkurzii s odborníkmi z ARK Rewilding Nederland na belgicko-holandskej hranici. Mali sme možnosť vidieť rozsiahlu revitalizáciu rieky Meuse, kde sa prírode blízke protipovodňové opatrenia prelínajú s návratom polodivokej pastvy. Zvieratá tu žijú v podmienkach blízkyh divočine a ich pastva prirodzene formuje krajinu.

Ďakujeme všetkým hosťiteľom za ich čas, otvorenosť a ochotu podeliť sa o skúsenosti. □

<https://broz.sk/studijna-cesta-do-holandska>